

## Studiju kursa apraksts

### Ekonomiskās drošības menedžments

Kursa apraksta statuss: Apstiprināts

Kursa apraksta versija: 4.00

Kursa apraksta apstiprināšanas datums: 02.02.2024 12:29:04

Par studiju kursu			
Kursa kods:	JF_439	LKI līmenis:	7. līmenis
ECTS:	3.00	Kredītpunkti:	2.00
Zinātnes nozare:	Vadībzinātne		
Mērķauditorija:	Tiesību zinātne		
Studiju kursa vadītājs			
Kursa vadītājs:	Vladas Tumalavičius		
Studiju kursa īstenotājs			
Struktūrvienība:	Sociālo zinātņu fakultāte		
Vadītājs:	Karina Palkova		
Kontaktinformācija:	Dzirciema iela 16, Rīga, szf@rsu.lv		

Studiju kursa plānojums						
Pilns laiks						
Daļas nr.	Īstenošanas forma	Skaits	Ilgums (ak.st)	Kontaktstundas	Gala pārbaudījums	ECTS
1	Lekcijas	8	2	16	Eksāmens (Rakstisks)	3.00
	Nodarbības	4	2	8		
	Kopā:			24		
Nepilns laiks						
Daļas nr.	Īstenošanas forma	Skaits	Ilgums (ak.st)	Kontaktstundas	Gala pārbaudījums	ECTS
1	Lekcijas	3	2	6	Eksāmens (Rakstisks)	3.00
	Nodarbības	2	2	4		
	Kopā:			10		

Studiju kursa apraksts	
Priekšzināšanas:	
Nav nepieciešamas	
Mērķis:	
<p>Veidot studentos izpratni par svarīgākajiem starptautiskās un nacionālās drošības pārvaldības aspektiem, ņemot vērā globālās tendences, kas ietekmē sabiedrību, ekonomiku un vidi. Šī kursa laikā mēs aplūkosim pašreizējās drošības vides aspektus un veidus, kā reaģēt un pārvaldīt riskus galvenajās starptautiskās un nacionālās drošības perspektīvās. Šis kurss aptvers visas galvenās drošības jomas atbilstoši pārvaldības pieejām un paaugstinās studentu spēju pielietot teorētiskās koncepcijas praktiskos risinājumos. Šis studiju kurss veidos saturiski plašu un pamatotu izpratni par galvenajiem jēdzieniem, kas veido starptautisko un nacionālo drošības vidi. Kurss ir sadalīts konceptuālos blokos, kas aplūko nozīmīgākās un izaicinošākās kategorijas, kas veido mūsdienu starptautiskās drošības pārvaldības kodolu un tiek atspoguļotas dažādu organizāciju kontekstā, kuras piedalās starptautiskajā un nacionālajā drošības pārvaldībā.</p>	

Rezumējot, šī kursa mērķis ir:

- Apgūt zināšanas par svarīgākajiem starptautiskās un nacionālās drošības pārvaldības aspektiem un jautājumiem.
- Attīstīt pamatspējas drošības jautājumu un problēmu risināšanai valsts iestādē.
- Attīstīt izpratni un analītiskās spējas stratēģiskās drošības pārvaldībai.

## Tēmu saraksts

### Pilns laiks

Nr.	Tēma	Īstenošanas forma	Skaitis (norises vieta)
1.	Ievads starptautiskās drošības vidē. Globālie izaicinājumi un ar tiem saistītie jautājumi. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	1 ( auditorija )
2.	Drošības jēdziens un tā zinātniskais pamatojums. (Dr. Vladas Tumulavičius)	Lekcijas	0.5 ( auditorija )
3.	Tendences un megatendences: prognozēšanas metodoloģiju (Foresight) pielietošana drošībai. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	1 ( auditorija )
4.	Ilgtermiņa attīstība un drošība: ekonomikas perspektīva. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	0.5 ( auditorija )
5.	Ilgtermiņa attīstība un drošība: sabiedrības perspektīva. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	1 ( auditorija )
6.	Ilgtermiņa attīstība un drošība: vides perspektīva. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	0.5 ( auditorija )
7.	Drošības pārvaldība. Plānošanas, izpildes, uzraudzības un uzlabošanas pieejas: no stratēģiskā līdz operatīvajam līmenim. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	0.5 ( auditorija )
8.	Pārvaldība, risks un atbilstība drošības pārvaldībai. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	0.5 ( auditorija )
9.	Korupcija civildienestā kā nacionālās drošības ietekmējošs faktors. (Dr. Vladas Tumulavičius)	Lekcijas	0.5 ( auditorija )
10.	Nelegāla tirdzniecība, kontrabanda, organizētā noziedzība, noziegumi saistībā ar narkotikām kā noziedzība, kas apdraud nacionālo drošību. (Dr. Vladas Tumulavičius)	Lekcijas	0.5 ( auditorija )
11.	Sabiedrības drošība. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	0.5 ( auditorija )
12.	Katastrofu pārvaldība. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	0.5 ( auditorija )
13.	Līderība drošības pārvaldībā. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	0.5 ( auditorija )
14.	Globālo izaicinājumu atspoguļojums valsts vidē (gadījumi Lietuvā, Latvijā un Igaunijā). (Dr. Gintaras Labutis)	Nodarbības	0.5 (auditorija)
15.	Megatendences un prognozēšanas pieeju saskaņošana ar valstu stratēģijām: Lietuva, Latvija, Igaunija. (Dr. Gintaras Labutis)	Nodarbības	1 (auditorija)
16.	Korupcijas gadījumu izpēte: Lietuva, Latvija, Igaunija. (Dr. Vladas Tumulavičius)	Nodarbības	1 (auditorija)

17.	Nelegāla tirdzniecības, kontrabandas, organizētas noziedzības gadījumu izpēte (Lietuva, Latvija, Igaunija). (Dr. Vladas Tumulavičius)	Nodarbības	0.5 (auditorija)
18.	Katastrofu pārvaldība: gadījumi Lietuvā, Latvijā un Igaunijā. (Dr. Gintaras Labutis)	Nodarbības	1 (auditorija)
<b>Kopā lekcijas</b>			<b>8</b>
<b>Kopā nodarbības</b>			<b>4</b>
<b>Kopā</b>			<b>12</b>
<b>Nepilns laiks</b>			
<b>Nr.</b>	<b>Tēma</b>	<b>Īstenošanas forma</b>	<b>Skaitis (norises vieta)</b>
1.	Ievads starptautiskās drošības vidē. Globālie izaicinājumi un ar tiem saistītie jautājumi. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	0.5 ( auditorija )
2.	Drošības jēdziens un tā zinātniskais pamatojums. (Dr. Vladas Tumulavičius)	Lekcijas	0.2 ( auditorija )
3.	Tendences un megatendences: prognozēšanas metodoloģiju (Foresight) pielietošana drošībai. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	0.25 ( auditorija )
4.	Ilgtermiņa attīstība un drošība: ekonomikas perspektīva. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	0.25 ( auditorija )
5.	Ilgtermiņa attīstība un drošība: sabiedrības perspektīva. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	0.5 ( auditorija )
6.	Ilgtermiņa attīstība un drošība: vides perspektīva. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	0.25 ( auditorija )
7.	Drošības pārvaldība. Plānošanas, izpildes, uzraudzības un uzlabošanas pieejas: no stratēģiskā līdz operatīvajam līmenim. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	0.15 ( auditorija )
8.	Pārvaldība, risks un atbilstība drošības pārvaldībai. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	0.15 ( auditorija )
9.	Korupcija civildienestā kā nacionālās drošības ietekmējošs faktors. (Dr. Vladas Tumulavičius)	Lekcijas	0.15 ( auditorija )
10.	Nelegāla tirdzniecība, kontrabanda, organizētā noziedzība, noziegumi saistībā ar narkotikām kā noziedzība, kas apdraud nacionālo drošību. (Dr. Vladas Tumulavičius)	Lekcijas	0.15 ( auditorija )
11.	Sabiedrības drošība. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	0.15 ( auditorija )
12.	Katastrofu pārvaldība. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	0.15 ( auditorija )
13.	Līderība drošības pārvaldībā. (Dr. Gintaras Labutis)	Lekcijas	0.15 ( auditorija )
14.	Globālo izaicinājumu atspoguļojums valsts vidē (gadījumi Lietuvā, Latvijā un Igaunijā). (Dr. Gintaras Labutis)	Nodarbības	0.25 (auditorija)
15.	Megatendences un prognozēšanas pieeju saskaņošana ar valstu stratēģijām: Lietuva, Latvija, Igaunija. (Dr. Gintaras Labutis)	Nodarbības	0.25 (auditorija)
16.	Korupcijas gadījumu izpēte: Lietuva, Latvija, Igaunija. (Dr. Vladas Tumulavičius)	Nodarbības	0.5 ( )

17.	Nelegāla tirdzniecības, kontrabandas, organizētas noziedzības gadījumu izpēte (Lietuva, Latvija, Igaunija). (Dr. Vladas Tumulavičius)	Nodarbības	0.5 (auditorija)
18.	Katastrofu pārvaldība: gadījumi Lietuvā, Latvijā un Igaunijā. (Dr. Gintaras Labutis)	Nodarbības	0.5 (auditorija)
<b>Kopā lekcijas</b>			3
<b>Kopā nodarbības</b>			2
<b>Kopā</b>			5

## Vērtēšana

### Patstāvīgais darbs:

Aktīva piedalīšanās un sagatavotība semināriem: Semināros studenti prezentē savus zinātniskos darbus. Prezentācijas ilgums ir 10 minūtes, kam seko jautājumu un atbilžu sesija un debates. Semināros tiks apspriesta arī ar kursu saistītā literatūra.

Gatavošanās starppārbaudījumiem

Prezentācija un referāts: Studentam ir jāiesniedz un jānoprezentē referāts atbilstoši norādītajām tēmām – tas ir individuāls darbs. Par katru tēmu referātu gatavo tikai viens autors (prezentētājs). Darbam jābūt akadēmiski labi uzrakstītam, precīzam, labi strukturētam, tajā jāietver vai nu hipotēze, vai pētījuma jautājums, jāaplūko starptautisko attiecību teorētiskās pieejas un koncepcijas, jāietver atsauces uz uzticamiem avotiem un jāoperē ar labi pamatotiem argumentiem, kas apvieno gan zināšanas, gan viedokli. Referātu projektu prezentācijas notiks kursa semināru (nodarbību) laikā, pēc semināriem referātus būs iespējams papildināt un to galīgās versijas tiks iesniegtas novērtēšanai.

Noslēguma esija: esijai jābūt analītiskai, precīzai, akadēmiskai, labi strukturētai, tajā jāaplūko starptautisko attiecību teorētiskās pieejas un starptautisko attiecību koncepcijas un, ja nepieciešams, jāiekļauj atsauces uz uzticamiem avotiem un jāoperē ar pamatotiem argumentiem, kas apvieno gan zināšanas, gan viedokli.

### Vērtēšanas kritēriji:

Apmeklējums: 10%

Aktīva piedalīšanās un sagatavotība semināriem: 20%

Starppārbaudījums: 20%

Prezentācija un referāts: 25%

Noslēguma esija: 25%

**Gala pārbaudījums (pilna laika studijas):**

Eksāmens (Rakstisks)

**Gala pārbaudījums (nepilna laika studijas):**

Eksāmens (Rakstisks)

## Studiju rezultāti

### Zināšanas:

Pēc šī kursa sekmīgas pabeigšanas studenti:

- pārzinās nacionālās un ekonomiskās drošības zinātniskās teorijas, apzināsies tiesisko valstisko un ekonomisko regulējumu Latvijā un citās izvēlētajās valstīs un būs spējīgi pielietot zināšanas praksē;
- izpratīs stratēģiskās un operatīvās nacionālās un ekonomiskās drošības sistēmas Latvijā un citās valstīs un to vadības pieejas; viņi apzināsies starptautisko organizāciju un līgumu lomu Latvijas un reģionu nacionālās un ekonomiskās drošības nodrošināšanā un spēs iesaistīties profesionālās drošības izpētes un vadības aktivitātēs daudznacionālā vidē.

### Prasmes:

Pēc šī kursa sekmīgas pabeigšanas studenti:

- spēs analizēt nacionālās un ekonomiskās drošības apdraudējumus un izvēlēties atbilstošus riska pārvaldības nodrošināšanas pasākumus, vienlaikus ņemot vērā organizācijas vai valsts galvenos finanšu, informācijas, cilvēku un infrastruktūras resursus, kā arī spēs izmantot resursus visefektīvākajā veidā;
- spēs profesionāli sazināties un sadarboties ar citiem nacionālās drošības ekspertiem, speciālistiem un amatpersonām, kas pārstāv Latvijas, ārvalstu un starptautiskās institūcijas, un masu mediju un nevalstisko organizāciju pārstāvjus;
- pratīs atrast, apkopot un analizēt dažādos zinātniskos, statistikas, plašsaziņas līdzekļos un citos informācijas un zināšanu avotos sniegtos datus un informāciju, kas ir būtiski nozīmīgi nacionālās un

ekonomiskās drošības politikas formulēšanā; spēs veikt pētījumus, izveidot dažāda veida ziņojumus un iepazīstināt ar tiem ieinteresētās puses.

#### Kompetences:

Pēc šī kursa sekmīgas pabeigšanas studenti:

- spēs pildīt drošības līderu vai drošības profesionāļu funkcijas plašā par drošības pārvaldību atbildīgo valsts institūciju lokā.



### Bibliogrāfija

#### Obligātā literatūra:




Nr.	Nosaukums	Saite
1.	International Security Management: New Solutions to Complexity. 2020. Gabriele Jacobs, Ilona Suojanen, Kate E. Horton, Petra Saskia Bayerl (Editors). Springer. p 559	
2.	Gaile, D., Tumulavičius, V., Skrastiņa, U., Načiščionis, J. 2020. Modern economics in the context of security: efficient use of funds and reduction of risks as one of the aims of public procurement, Entrepreneurship and Sustainability Issues 8(1): p 49-59.	<a href="#">Saite</a>
3.	Ivančiks, J., Tumulavičius, V., Teivāns-Treinovskis, J. 2015. Security of Society: Narcotics and Drug Addiction in Latvia and Lithuania. Journal of Security and Sustainability Issues 4(4): p 353–368.	<a href="#">Saite</a>
4.	Načiščionis, J., Skrastiņa, U., Tumulavičius, V. 2018. Secure development of public administration, Journal of Security and Sustainability Issues 8(1): p 87–102.	<a href="#">Saite</a>
5.	Načiščionis, J., Tumulavičius, V., Skrastiņa, U., Radzevičs, J., Prakapienē, D. 2020. Issues of Public Security: Legal Consequences of Determining Unforeseeable Extraordinary Events, Journal of Security and Sustainability Issues 9(3): p 1117-1127.	<a href="#">Saite</a>
6.	Tumulavičius, V., Greičius, S. 2017. Decision Making of the Ensuring Public Security at the Level of the State Territorial Borders, Journal of Security and Sustainability Issues, 7(1): p 27–37.	<a href="#">Saite</a>
7.	Ārvalstu studentiem/For international students	
8.	International Security Management: New Solutions to Complexity. 2020. Gabriele Jacobs, Ilona Suojanen, Kate E. Horton, Petra Saskia Bayerl (Editors). Springer. p 559	
9.	Gaile, D., Tumulavičius, V., Skrastiņa, U., Načiščionis, J. 2020. Modern economics in the context of security: efficient use of funds and reduction of risks as one of the aims of public procurement, Entrepreneurship and Sustainability Issues 8(1): p 49-59.	<a href="#">Saite</a>
10.	Tumulavičius, V., Greičius, S. 2017. Decision Making of the Ensuring Public Security at the Level of the State Territorial Borders, Journal of Security and Sustainability Issues, 7(1): p 27–37.	<a href="#">Saite</a>

#### Papildu literatūra:

Nr.	Nosaukums	Saite
1.	Кулагин, В. М. 2007. Международная безопасность: учеб. пособие. М.: Аспект Пресс.	
2.	Alagappa M., Inoguchi, T. International Security Management and the United Nations: The United Nations System in the 21st Century. 1999. Manas Publications. p. 489	
3.	Tumulavicius, V. 2017. Viešojo saugumo užtikrinimo teisiniai aspektai Lietuvoje: dabarties tendencijos ir procesai. Mokslo studija [Legal Aspects of Public Security Ensuring in Lithuania. Research Study]. Vilnius: The General Jonas Žemaitis Military Academy of Lithuania. p 219	

4.	Bileišis M., Čiburienė, J., Dubauskas, G., et al. 2020. Challenges of Security: Improvement of Management. Collective monograph. Compiled and edited by Borisas Melnikas. General Jonas Žemaitis Military Academy of Lithuania, Vilnius, p 494	
5.	Ārvalstu studentiem/For international students	
6.	Alagappa M., Inoguchi, T. International Security Management and the United Nations: The United Nations System in the 21st Century. 1999. Manas Publications. p. 489	
7.	Bileišis M., Čiburienė, J., Dubauskas, G., et al. 2020. Challenges of Security: Improvement of Management. Collective monograph. Compiled and edited by Borisas Melnikas. General Jonas Žemaitis Military Academy of Lithuania, Vilnius, p 494	
8.	Tumalavičius, V., Veikša, I., Načisčionis, J., Zahars, V., Draskovic, V. 2017. Issues of the State and Society Security (Part I): Ensuring Public Security in the Fight against Crime. Journal of Security and Sustainability Issues 6(3): p 401–418.	<a href="#"></a>
9.	Tumalavičius, V., Ivančiks, J., Karpishchenko, O. 2016. Issues of Society Security: Public Safety under Globalisation Conditions in Lithuania. Journal of Security and Sustainability Issues 5(4): p 545–570.	<a href="#"></a>

#### Citi informācijas avoti:

Nr.	Nosaukums	Saite
1.	Website of Publication of the International Institute for Strategic Studies.	<a href="#"></a>
2.	International Security	<a href="#"></a>
3.	International Security Management Association	<a href="#"></a>